

Vũ Hữu
50 năm

Văn học & nghệ thuật

Ngày Vũ Hội ở Virginia, USA - 2 tháng 8, 2009

Thiệp
vui

Vũ Hữu
50 năm

Văn học & nghệ thuật

12 giờ trưa Chủ Nhật
2 tháng 8, 2009
Nhà Hàng Harvest Moon
1260 Arlington Blvd
Falls Church, VA 22042
(703) 573-6000

Việt Nam)
quê mẹ
thường tặng quà
Thư hương
chúng nhà
Lời một đời
Vũ Hữu

Trân trọng kính mời:

Vui lòng đến tham dự

CHƯƠNG TRÌNH THƠ NHẠC VỮ HỒI

Kỷ Niệm 50 Năm
Sinh Hoạt Văn Học Nghệ Thuật

vào lúc 12 giờ trưa
Chủ Nhật 2 tháng 8, 2009
tại Nhà Hàng Harvest Moon,
1260 Arlington Blvd,
Falls Church, VA 22042

Chương trình gồm có: cơm trưa thân
mật, một chương trình Thơ Nhạc đặc
sắc với sự hiện diện của nghệ sĩ khắp
nơi và Triển Lãm Thư Họa.

Sự hiện diện của quý vị thể hiện tình
yêu Nghệ Thuật và là niềm khích lệ
lớn lao cho chúng tôi.

Trân Trọng,

Chương Trình Thơ Nhạc với sự góp mặt của các nghệ sĩ :

Mỹ Lan - Anh Chi (Cali)

Dương Thế Luân (Maryland)

Thuý Vân (Dallas, TX)

Chái Hà (Canada)

Hoàng Tường (Houston, TX)

Thanh Vũ (Cali)

Vũ Phong (Louisiana)

Tâm Hào & Anh Dũng (Virginia)

Hoàng Tiếp (Virginia)

Vũ Á Mỹ (Maryland)

Giáo Sư đàn tranh: *Kim Oanh*
Tiếng sáo: *Thanh Hà, Đào Công Minh*
Ban nhạc:

Trần Thạch, Minh Tiên, Dương Hiến
Âm Thanh: *Tiền Kèn*

Khai Mạc Đúng Giờ

Xin ủng hộ: 30 Mỹ kim

BAN TỔ CHỨC:

Lê Tổng Mộng Hoa
Dương Nguyệt Ánh
Lưu Lệ Ngọc
Phan Anh Dũng & Tâm Hào
Kiều Thu
Đào Hiếu Thảo & Thuận
Đỗ Hồng Anh
Lê Trọng Lộc
Đoàn Hữu Định
Lý Hiền Tài
Hồng Thủy
Đỗ Tráng Mỹ Hạnh-Bằng
Phan Khâm
Đặng Nguyên
Minh Phước
Christne Nguyễn
Phong Thu
Tín Lưu

Liên lạc:

Lê Tổng Mộng Hoa (703)-354-0051

Phan Kiên (301)-592-8608

Phan Anh Dũng (804)-387-8773

Vũ Hà (301) 377- 4979

BÀI MỞ ĐẦU CHƯƠNG TRÌNH

"NGÀY VŨ HỒI Ở VIRGINIA - 2 tháng 8, 2009"

Trân trọng kính chào Quý Quan Khách,

Tôi là **Phan Anh Dũng**, người Điều Hợp Tổng Quát cho chương trình hôm nay, hân hạnh được đại diện Ban Tổ Chức để chào mừng và thành thật cảm ơn quý vị quan khách, văn thi hữu, các cơ quan truyền thông, báo chí, đã bỏ thì giờ quý báu đến chung vui với Thi Họa Gia Vũ Hối, kỷ niệm "50 năm Sinh Hoạt Nghệ Thuật" của Ông.

Buổi tổ chức hôm nay không thể thành hình nếu không có sự tiếp tay giúp đỡ của nhiều thân hữu gần xa. Tôi xin ghi nhận nỗ lực của một số người chính trong Ban Tổ Chức đó là: nhà thơ **Phan Khâm**, nhà văn **Lê Mộng Hoàng** (tức Lê Tổng Mộng Hoa), **Tâm Hảo**, **Đào Hiếu Thảo** và **Thu Ân**.

Kính thưa quý vị,

Chương trình thơ nhạc Vũ Hối hôm nay được tổ chức hơi khác một chút: chúng tôi không bán vé và cũng không dám quảng cáo rộng rãi trên báo chí và cơ quan truyền thông. Hầu hết quý vị đến tham dự hôm nay đã nhận thiệp mời hay điện thoại trực tiếp từ Thi Họa Gia Vũ Hối. Sở dĩ như thế là vì Ban Tổ Chức e rằng nếu số người tham dự quá đông thì chúng tôi thật sự không tổ chức nổi và không đón tiếp quý vị được chu đáo.

Kính thưa quý vị,

Tôi tin chắc quý vị đến đây hôm nay không phải vì buổi văn nghệ thơ nhạc hay vì buổi tiệc với những món ăn ngon mà vì **CHÂN TÌNH** đối với Ông Vũ Hối. Chúng ta quý tài sáng tác thơ, tài vẽ tranh, tài viết thư họa của Ông, nhưng có lẽ, chúng ta đến đây vì lòng quý mến tính tình hiền hòa, dễ mến và tính rộng lượng của Ông. Tôi cũng tin rằng, tối thiểu 50% chúng ta đã có trong nhà một chút kỷ niệm với nét bút như rồng bay phượng múa của chính Vũ Hối, người nghệ sĩ đã làm rạng danh

Việt Nam với nét thư họa độc đáo, tuyệt vời, đầy đặc thù của quê hương Việt Nam yêu dấu.

Cũng như mọi tổ chức, xin quý vị thông cảm và tha thứ cho những thiếu sót và những khuyết điểm không tránh khỏi, nhất là vấn đề sắp xếp chỗ ngồi.

Tôi xin sơ lược chương trình hôm nay:

- 1. Nghi thức chào Quốc Kỳ và Phút Mặc Niệm**
- 2. Phát biểu cảm tưởng của Nhà Văn Lê Mộng Hoàng và Nhà Văn Hoàng Dân Bình - đến từ Arizona**
- 3. Dùng cơm trưa thân mật. Trong lúc ăn sẽ có chiếu hình ảnh của Thi Họa Gia Vũ Hối ở các màn hình chung quanh phòng ăn**
- 4. Hội Đoàn trao quà lưu niệm cho Vũ Hối**
- 5. Vũ Hối cảm tạ quan khách và chụp hình với Ban Tổ Chức, Diễn Giả và Nghệ sĩ góp mặt trong Chương trình Thơ Nhạc**
- 6. Phát biểu cảm tưởng của Khoa Học Gia Dương Nguyệt Ánh**
- 7. Chương trình văn nghệ thơ nhạc**

Sau đây tôi xin dành một chút thì giờ để ghi nhận Khách Danh Dự & Đại Diện Hội Đoàn:

Các diễn giả: Nhà Văn Lê Mộng Hoàng (Hội Thân Hữu Quảng Đà Đông Bắc Hoa Kỳ); Nhà văn và cựu giáo sư Hoàng Dân Bình (Arizona); Khoa Học Gia Dương Nguyệt Ánh (Bộ Nội An Hoa Kỳ).

Ô Lê Minh Thiệp (Phó Chủ Tịch Cộng Đồng Hoa Thịnh Đốn, Virginia và Maryland); Ô Trần Khánh Thăng (Chủ Tịch Cộng đồng Maryland); Bà Jackie Bông Wright (Cố vấn Cộng Đồng Hoa Thịnh Đốn, Virginia và Maryland); Ô Lê Hữu Em (Hội trưởng Hội Thân Hữu Quảng Đà Đông Bắc Hoa Kỳ); Bà Nguyễn thị Bạch Mai (Hội Trưởng Hội Nha Trang Khánh Hòa); Ô Phan Bè (Hội Trưởng Hội Long Xuyên); Ô Nguyễn Xuân Kháng/Phan Văn Đẩu/Lý Hiểu/Lý Dân (Hội Đồng Hương Quảng Trị vùng HTĐ); Bà Lưu Lệ Ngọc (Giám Đốc Đài Phát Thanh Việt Nam Hải Ngoại); Ô Trần Việt Tân (Chủ Nhiệm Báo Đời Nay); Ô Nguyễn Hữu Điền (Chủ Nhiệm Thủ Đô Thời

Báo); Ô Phạm Bá Vinh (Chủ Nhiệm Báo Sóng Thần); Ký Giả Phạm Trần; Thi sĩ Hà Bình Trung (Chủ tịch Câu Lạc Bộ Văn Học Nghệ Thuật); Nhà văn Nguyễn Thị Ngọc Dung (Chủ Nhiệm Cơ Sở Cỏ Thơm); Nhà văn Nguyễn Đức Nam (Chủ Nhiệm Nguyệt San Kỷ Nguyên Mới); Nhà văn Sơn Tùng (Cựu Chủ Tịch Văn Bút Hoa Kỳ); Nhà thơ Lãm Thúy (Chủ Tịch Văn Bút Miền Đông Hoa Kỳ); Tiến Sĩ Charles Nguyễn Cường và phu nhân Kim Bảng (Khoa Trưởng Trường Kỹ Sư của Catholic University)

Quý khách từ phương xa:

Ô Lê Quang Sinh (Chủ Tịch Hội thơ tài tử VN - Dallas, TX); Ô Vũ Nhân (Giám Đốc Fresno Discovery Museum – CA); Ô Hoàng Phở (Hội Trưởng Hội Ái Hữu Võ Bị Đà Lạt – Dallas-Fort Worth); Nhà văn Hà Kỳ Lam, Vũ Thất, Võ Đình Tuyết (Philadelphia); Nhạc sĩ Nguyễn Tuấn (Harrisburg, PA); Họa sĩ Trần Thanh Vân và phu nhân (Florida); GS Nguyễn Trung và Bà Cao Ánh Nguyệt (Chủ Nhiệm tờ báo Phụ Nữ Cali)

Các nghệ sĩ:

Mỹ Lan-Anh Chí (California); Thúy Vân (Dallas, TX); Thái Hà (Montreal, Canada); Hoàng Tường (Houston, TX); Vũ Á Mỹ (Maryland); Hoàng Tiếp, Thái Phượng, Tâm Hảo, Kiều Nga (Virginia)

Ban nhạc:

Đàn Tranh: GS Kim Oanh; Sáo: Thanh Hà, Đào Công Minh; âm thanh/saxo: Đinh Minh Tiến; keyboard: Trần Thạch; vĩ cầm: Phạm Dương Hiến

Bây giờ tôi xin nhường máy vi âm lại cho 2 MC Đào Hiếu Thảo và Thu Ân sẽ cùng điều khiển chương trình hôm nay.

Xin trân trọng kính chào quý vị,

Phan Anh Dũng

2 MC: Đào Hiếu Thảo, Thu Ân

Chào Quốc Kỳ / một phút mặc niệm

Ban Tổ Chức

Từ trái: Phan Anh Dũng, Tâm Hảo, Phan Khâm, Lê Mộng Hoàng, Thu Ân, Đào Hiếu Thảo

Diễn giả

Từ trái: Hoàng Dân Bình, Dương Nguyệt Ánh, Lê Mộng Hoàng

BÀI NÓI CHUYỆN CỦA BÀ LÊ TÓNG MỘNG HOA 50 NĂM VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VŨ HỒI 8/02/2009

Xin kính chào quý vị trường thượng, các vị khách quý từ phương xa đến, và các văn, thi hữu.

Tôi tên là LÊ TÓNG MỘNG HOA (LÊ MỘNG HOÀNG) sinh trưởng tại Hội An, Quảng Nam, hiện nay là một thành viên của Hội Thân Hữu Quảng Đà miền Đông Bắc Hoa Kỳ, xin được thay mặt Ban Tổ Chức gửi **lời Biết Ơn Chân Thành** đến toàn thể quan khách đã hy sinh thì giờ quý giá của một buổi trưa Chúa nhật mùa Hè đến đây tham dự “Ngày Vũ Hối” kỷ niệm 50 sinh hoạt VĂN HỌC NGHỆ THUẬT của thi-thư-họa gia VŨ HỒI.

Thưa quý vị, cũng nhờ cái cội rễ Quảng Nam ấy mà tôi mới được niềm vinh dự lớn lao lên đây chia sẻ tâm tình của một người con cháu trong đại gia đình hội Thân Hữu Quảng Đà đối với thi-thư-họa gia tài danh VŨ HỒI trước một cử tọa chọn lọc, đặc biệt hôm nay.

Thưa quý vị, từ lần đầu tiên gặp Họa sĩ VŨ HỒI năm 1992 tôi đã gọi ông ấy bằng “Chú” thay vì bằng “Bác” hay “Anh” như các vị lớn tuổi hơn tôi khác, chắc có người hỏi: “Vì sao?” xin thưa vì Giáo sư Vũ Ký, bào huynh của ông Vũ Hối là bạn thân của Ba tôi, chị em chúng tôi gọi GS Vũ Ký bằng “Chú”, nên cũng gọi Họa sĩ VŨ HỒI bằng Chú luôn. Thật lòng mà nói: Có được một thành viên trong hội Quảng Đà như Chú Vũ Hối không những là NIỀM HẪNH DIỆN mà còn là tấm gương sáng soi đường, dẫn lối cho thế hệ con cháu mai sau. Lát nữa đây sẽ có nhiều nhà văn, học giả, giáo sư, nghệ sĩ phát biểu về sự nghiệp văn học, nghệ thuật và khuyến hướng sáng tạo liên tục trong thơ, thư họa và tranh của người nghệ sĩ mà nhà báo Sơn Điền Nguyễn Viết Khánh đã gọi là “Một Sự Phối Hợp Hiếm Có, một Thiên Tài”, bây giờ chỉ là cảm nghĩ đơn sơ, chơn chất của một người con dân xứ Quảng

“đất cày lên sỏi đá” và sự ngưỡng mộ, kính phục của một độc giả trung thành qua các tác phẩm:

- ***Nghìn Thương Đất Mẹ (XB-2000)***
- ***Thư Họa Truyện Kiều Nguyễn Du (2003)***
- ***Nghệ Thuật Thư Họa (2007)***

Tuy rằng chẳng biết mô tê gì về hội họa, nhưng tôi bỗng thấy lòng xao động thích thú khi đọc nét chữ “rồng bay phượng múa” của Vũ Hối, sau đây tôi xin “bật mí” với quý vị 3 nét đặc biệt, khác đời ở người nghệ sĩ đồng hương này:

1/ Hạnh Khiêm Cung:

Ngoài các biệt tài vẽ đẹp, làm thơ truyền cảm, viết thư họa thần tình đã đưa ông lên đến đỉnh cao của sự thành công, VŨ HỐI còn có một đặc điểm rất cao quý, mà tôi đã nhận biết ngay từ lần đầu được gặp gỡ: ông rất KHIÊM TỐN. Khiêm tốn đến độ nhún nhường! Tài ông cao vời vợi mà thái độ của ông thì nhũn nhặn như một bà mẹ quê mùa xứ Quảng. Theo ông:

“Thiện căn ở tại lòng ta

Chữ Tâm kia mới bằng ba chữ tài”

Có tài mà không có tâm là vất đi.

2/ Đức Nhu Hòa, Từ Tồn:

Tuy rằng người Quảng Nam nổi tiếng hay cãi. Tục ngữ có câu “Quảng Nam hay cãi, Quảng Ngãi hay co...” nhưng tôi chưa từng nghe chú Vũ Hối nói lớn tiếng hay la hét cãi cọ bao giờ. Lúc nào ông cũng ôn tồn, điềm đạm, vui vẻ, hòa đồng với mọi người. Chính nhờ đức Nhu Hòa này mà hiện nay gia đình họ Vũ là một biểu tượng hiếm có của “Tam đại đồng đường” 3 thế hệ sống chung trong cùng một mái nhà hòa thuận, vui vẻ.

3/ Chí Khí Kiên Cường của Kè Sĩ:

Ông sinh ra tại miền đất “địa linh nhân kiệt”

“Người hỏi quê quán anh đâu nhỉ

Nhỏ nhẹ thưa: Tôi đất Quảng Nam

Miền đất anh địa linh nhân kiệt

Dân xứ Quảng truyền thống hiên ngang” (Vũ Hối)

và lớn lên trong một gia đình nho gia, lấy chính nghĩa làm lẽ sống, thân phụ ông (Cụ Vũ Khắc Thuyết) đã bị thảm sát trong vụ Cộng Sản đầu tở địa chủ-tiểu tư sản 1953-1954 và cả hai anh em ông (Vũ Ký & Vũ Hối) đều bị tù đày sau biến cố 1975. Giáo sư Vũ Ký vừa từ trần tháng 11 năm 2008 tại Bỉ, là một nhà văn, nhà báo, nhà nghiên cứu, một phê bình gia, một nhân sĩ cách mạng, một chiến sĩ văn hóa, và cũng là tác giả của rất nhiều tác phẩm nổi tiếng về văn học, khảo luận, phê bình đã đóng góp rất nhiều cho nền giáo dục văn hóa của Vương quốc Bỉ, ông đã được quốc vương Bỉ vinh danh tặng Kim Khánh và đề cử Ứng viên Giải Nobel Văn Học năm 2008.

Về phần Vũ Hối vì luôn luôn theo đuổi lý tưởng tranh đấu cho Nhân Quyền & Tự Do ông đã bị Cộng Sản tra tấn đến mù một con mắt khi ông không chịu khai báo tên các người “đồng chí hướng”. Ông cũng bị cùm chân trong tù, nên một chân bị liệt sau khi được thả về. Tôi chưa bao giờ nghe chú Vũ Hối than vãn về cách đối xử tàn bạo gây thương tật cho cơ thể ông, cho đến khi đọc các bài báo viết về “Chí bất khuất của kẻ sĩ Vũ Hối” nhân dịp Nghị Viện Hoa Kỳ vinh danh Vũ Hối là Chiến Sĩ Văn Hóa và Chiến Sĩ Nhân Quyền Tranh Đấu cho Tự Do, Dân Chủ, Nhân Quyền theo nghị quyết 322 năm 2007.

Thưa quý vị, tuy Washington DC, Maryland là nơi HS Vũ Hối đến định cư đầu tiên (từ tháng 6 năm 1992 do sự can thiệp của Thượng Nghị sĩ Bob Dole và Đại Tá Fred Hunt với nhà nước Cộng Sản) đây cũng là quê hương thứ Hai của ông- sau Quảng Nam, nhưng chúng ta lại là “kẻ đến sau” trong việc tổ chức “Ngày Vũ Hối” vinh danh 50 năm đóng góp Văn học Nghệ thuật cho cộng đồng Việt Nam tại quốc nội cũng như hải ngoại và quốc tế. Các thành phố New York, Houston, San Jose và Dallas đã tổ chức “Ngày Vũ Hối” rất trang trọng và được đông đảo đồng hương hưởng ứng tham dự để tỏ bày lòng cảm phục thương mến đến Họa sĩ Vũ Hối. Nếu không có SỰ ỨNG HỘ NHIỆT THÀNH của quý vị, nhất là quý vị ở xa đã chịu khó hy sinh thì giờ, tiền bạc, công sức để về đây gặp gỡ, chung vui với HS Vũ Hối thì “Ngày Vũ Hối” hôm nay đã không thành tựu. XIN GỬI ĐẾN QUÍ VỊ LÒNG TRI ÂN CHÂN THÀNH CỦA chúng tôi.

Thưa quý vị, trên bàn trưng bày thư họa của Họa sĩ Vũ Hối, chắc quý vị đã đọc hai câu:

**Lắng nghe để hiểu,
Nhìn lại để thương**

Đó cũng là tiêu đề của cuộc họp mặt hôm nay, xin VÔ CÙNG BIẾT ƠN QUÍ VỊ đã “**lắng nghe**” tôi chia sẻ tâm tình sau 50 năm “**nhìn lại**” về một bậc Cha Chú vừa đáng phục vì tài ba xuất chúng, vì tinh thần bất khuất can trường, vừa đáng kính vì đức nhu hòa, khiêm tốn. Cầu mong cho vì SAO SÁNG VŨ HỒI được THÂN TÂM AN LẠC để tiếp tục truyền bá tiếng Mẹ thân thương qua Thư Họa độc đáo của ông, đồng thời soi đường, dẫn lối cho thế hệ thanh thiếu niên Quảng Đà nói riêng và giới trẻ hải ngoại nói chung về lâu, về dài.

Xin mượn mấy câu thơ của thi sĩ Lê Quang Sinh để mở đầu cho Chương Trình 50 năm Văn Học Nghệ Thuật Vũ Hồi hôm nay:

**Một bông hồng ngoài đồng nội
Một áng mây trên đỉnh cao
Một vì sao giữa bầu trời,
Một Vũ Hồi trong thiên hạ**

Xin Cảm ơn quý vị!

Lê Mộng Hoa

8/02/2009

VŨ HỐI: 50 NĂM VĂN HỌC & NGHỆ THUẬT
Ngày 2 Tháng Tám, 2009 - Harvest Moon, Falls Church, VA
Hải Bằng.HDB

*

Kính thưa quý vị,

Tôi là **Hải Bằng, Hoàng Dân Bình**, đến từ Arizona, xin trân trọng gửi lời chào mừng nồng nhiệt nhất của tôi đến toàn thể quý vị.

Thật là một niềm vinh hạnh lớn cho tôi hôm nay được lên đây phát biểu về Vũ Hối, Nhà Thư Họa nổi danh thế giới.

Đây quả thực là một vinh hạnh lớn mà đúng ra phải dành cho một nhân vật có tên tuổi trên văn đàn văn học và nghệ thuật hơn là dành cho tôi. Vì vậy, tôi rất đỗi đo, bởi vì dù sao tôi chỉ là một người cầm bút ít người biết đến. Tuy nhiên, cảm quý tấm lòng ưu ái của anh, tôi nhận phần tóm trình về thân thế, sự nghiệp, và khuynh hướng văn nghệ của anh.

I. Thân Thế

Thưa quý vị,

Vũ Hối sinh năm Nhâm Thân, 1932 tại Tam Kỳ, Quảng Nam. Xuất thân là giáo sư Hội Họa (Trường Thủ Đô, Hậu Giang). Một nhà thơ biệt hiệu là Hồng Khôi, hội viên Hội Văn Bút VN và Hội Nhà Văn VN. Một họa sĩ kiêm nhiếp ảnh gia và là nhà thư họa nổi tiếng thế giới.

Nếu tin vào tướng số thì số của con người nghệ sĩ tài hoa Vũ Hối có ba điểm son: (1) Sinh vào tuổi **Nhâm Thân** (nam Nhâm, nữ Quý); (2) Lớn lên ở miền đất Quảng Nam mệnh danh là **“địa linh, nhân kiệt”**; và (3) **Có hoa tay trên 10 ngón tay** mà nhà biên khảo Bác Sĩ Lê Văn Lân, Houston, TX, đã nhận ra trên mười ngón tay của anh.

Tuy nhiên, sau năm 1975, Vũ Hối bị Cộng Sản Hà Nội bắt giam tại nhà tù Phan Đăng Lưu và nhà tù Chí Hòa cùng với thi sĩ Vũ Hoàng Chương, tác giả hai câu thơ đối tài tình:

*Nam Kỳ khởi nghĩa tiêu Công Lý
Đồng Khởi vùng lên mất Tự Do*

Vũ Hối bị tra tấn đến hư một con mắt và bị liệt một chân khi được thả bởi vì anh đã không chịu nhận tội gì cả.

Năm 1989, nhờ quốc tế can thiệp, Vũ Hối ra khỏi tù và được qua Hoa Kỳ năm 1992.

Hiện nay, đại gia đình gồm 16 người cùng sống chung trong một khu nhà tại thành phố Laurel, Maryland.

*

Quê hương của Vũ Hối là tỉnh Quảng Nam nổi tiếng là vùng “**địa linh, nhân kiệt**” với nhiều phong cảnh kỳ tú, nhiều hang sâu (Thiên Long Cốc), động thẳm (Động Huyền Không), nhiều chùa chiền cổ kính (Chùa Tam Thai), nhiều huyền thoại về những vị thần đã xuất hiện nơi đây, và nhiều vị hiền tài khoa bảng nổi tiếng xuất thân từ miền đất này.

Sơ Lược Lịch Sử Vùng Đất Quảng Nam

Ca dao có câu:

*Đất Quảng Nam chưa mưa đã thấm
Rượu Hồng Đào chưa uống đã say
Bạn về đừng ngủ gác tay
Nơi mô nghĩa nặng, ân dày thì theo*

Một chút lịch sử: Vùng đất Quảng Nam xưa kia vốn thuộc dân tộc Chăm, một vương quốc lâu đời và tự chủ từ năm 859 trong khi nước ta giành lại quyền tự chủ năm 939 với Triều Đại Đinh Tiên Hoàng.

Chàm quốc bao gồm 5 tiểu quốc nằm rải rác các vùng Quảng Trị, Quảng Ngãi, Phú Yên, Phan Rang, và Ninh Thuận ngày nay. Tuy nhiên, Vương quốc Chàm đã bị mất dần đất qua các triều đại vua chúa VN.

Nếu Vua Lê Đại Hành (thế kỷ 10) là vị vua đầu tiên có chinh chiến với Chiêm Thành thì Vua Lý Thánh Tông (thế kỷ 11) phát động khai mở đất nước xuống phương Nam. Còn các vua Triều Nguyễn (thế kỷ 19) thì coi vùng đất Quảng Nam là nơi khởi đầu sự nghiệp nên đã xuống chiếu cho xây dựng và tu bổ các chùa chiền, hang động, và các di tích Chăm cổ xưa.

Năm 1307, sau khi Vua Chiêm là **Chế Mân** dâng hai **châu Ô và châu Rí** (Lý) làm sinh lễ cưới **Công Chúa Huyền Trân**, con của Vua **Trần Nhân Tông**. Châu Ô đổi tên thành **Thuận Châu** (phía bắc đèo Hải Vân); Châu Rí đổi tên thành **Hóa Châu** (phía nam đèo Hải Vân). Nhưng sau đó, con cháu Chế Mân nhiều lần khởi chiến đòi lại hai Châu Ô và Rí vì Công Chúa Huyền Trân đã trốn về nước sau khi Vua Chiêm qua đời.

Tới năm 1470, Vua **Lê Thánh Tông** dẹp loạn Chiêm Thành, bắt được Vua Chiêm Trà Toàn, lấy lại Hóa Châu bao gồm cả đất Chiêm Động, Đồ Bàn, Đại Chiêm, Cổ Lúy, và đổi tên **Hóa Châu thành Đạo Quảng Nam¹**. **Từ đó xuất hiện địa danh Quảng Nam trong lịch sử VN.**

Năm **1831**, Vua **Minh Mạng** đổi địa danh “Trấn” và “Doanh” thành “Tỉnh”. Tên **“Tỉnh Quảng Nam”** bắt đầu từ đó.

Ngũ Hành Sơn: Xứ Quảng Nam nổi tiếng với phong cảnh kỳ tú của 5 hòn núi gọi là **Ngũ Hành Sơn** – Kim, Mộc, Thủy, Hỏa, Thổ - quần tụ từ bờ biển Mỹ Khê đến bán đảo Tiên Sa, vùng Hòa Quế, Điện Bàn, QN, cách Đà Nẵng 7 km.

Vua Minh Mạng đích thân đặt tên **Ngũ Hành Sơn** cho 5 hòn núi đó mà từ xa xưa, dân địa phương đã từng gọi là **Núi Non Nước**, rồi Ngũ Uẩn Sơn, Ngũ Chỉ Sơn, Núi Cẩm Thạch, Núi Tam Thai. **Công Chúa Ngọc Lan, con của Vua Gia Long**, đã xuất gia vào ẩn tu ở hang động “**Phổ Đà Sơn**”, Ngũ Hành Sơn.

Phong cảnh Ngũ Hành Sơn thật là lôi cuốn. Danh Nho **Nguyễn Thượng Hiền** làm bài thơ ca ngợi và **Huỳnh Thúc Kháng** dịch Nôm như sau:

*Hai mươi năm lẻ xuống trần gian
Ngoảnh lại bỗng lại gắm dở dang
Kìa động Tàng Chân nay được đến
Dâng hoa, quét lá, lễ tiên ban*

*Linh Ứng đền xây giữa núi sâu
Tàng Chân động cổ đá thừa rêu
Gió thu tựa cửa từng quang ngắm
Hạc biển bay mà chả thấy đâu*

---

¹ Đơn vị hành chính của nước ta từ Nhà Đinh có những tên là Đạo (Thập Đạo Tướng Quân Lê Đại Hành); Châu (Trần Anh Tông: Thuận và Hóa Châu), Phủ và Huyện (Chúa Nguyễn Hoàng: Phủ Diên Khánh, ...); Doanh hay Dinh (Nguyễn Phúc Khoát: Chính Dinh tức Thừa Thiên, Long Hồ Dinh, ...); Doanh và Trấn (Đời Gia Long có 27 Trấn: Quảng Ngãi Trấn, Trực Lệ Doanh tức Thừa Thiên, Quảng Nam Doanh, ...); Tỉnh (Minh Mạng: Tỉnh Quảng Nam).

*Non cao mấy chén rượu từng say
Xa tục tiên ông ở chốn này
Tung tích người xưa đi chớ hỏi
Chòm mây muôn dặm tự do bay*

*

Quảng Nam: Địa Linh Nhân Kiệt

Ngày nay, Quảng Nam đặc biệt chiếm vị trí trung tâm của đất nước ta, nằm cách Hà Nội 860 km và cách Saigon 865 km, bao gồm Thành Phố Đà Nẵng, hai thị xã Tam Kỳ và Hội An, 6 huyện đồng bằng và 6 huyện sơn cước; và chỉ còn lại một số người Chăm, vài di tích văn hóa Chăm khá thu hút, đặc biệt là **Tháp Chăm** và **Thánh Địa Mỹ Sơn** mà cơ quan UNESCO, Liên Hiệp Quốc, đã công nhận là di sản văn hóa thế giới vào ngày 4 tháng 2, 1994.

Câu nói của người xưa: “Địa linh, nhân kiệt” ứng vào đất Quảng Nam cũng có cơ sở: đất Quảng Nam có rất nhiều chùa chiền, miếu mạo cổ xưa và đã sản sinh ra nhiều nhân vật khoa bảng nổi tiếng.

Năm 1898, Khoa Thi Mậu Tuất, toàn quốc có **18 vị Tân Khoa**, thì Quảng Nam chiếm 5 vị: 3 Tiến Sĩ và 2 Phó Bảng. Đây là một vinh hạnh hi hữu vì nước ta chưa từng có nơi nào, trong cùng một Khoa Thi, 5 người đồng hương cùng có tên trên Bảng Vàng. Vì thế, Vua **Thành Thái** đã ban tặng 4 chữ: “**Ngũ Phụng Tề Phi**”. Năm vị đó là các ông **Phan Liệu, Phan Quang, Phạm Tuấn, Ngô Lý, và Dương Hèn Tiến**.

Năm 1901, Khoa Tân Sửu có 4 vị nữa đậu đồng khoa Phó Bảng được mệnh danh là **Tứ Kiệt**. Đó là các ông: **Nguyễn Đình Hiến, Nguyễn Mậu Hoán, Vũ Sỹ, và Phan Chu Trinh**.

Điểm son nữa là đa số những danh sĩ Quảng Nam là những nhân vật nổi tiếng yêu nước, thương nòi. Điển hình là các nhân vật nổi tiếng sau đây:

- Phạm Phú Thứ (Đông Bàn, Điện Bàn)
- Hoàng Diệu (Xuân Đài, Điện Bàn)
- Phan Chu Trinh (Tây Lộc, Tiên Phước)
- Trần Quý Cáp (Bát Nhị, Điện Bàn)
- Huỳnh Thúc Kháng (Thanh Bình, Tiên Phước)

- Thái Phiên (Hòa Phát, Hòa Vang)
- Trần Cao Vân (Tư Phú Điện Bàn)

Quang cảnh những ngày đất thần kinh Huế mở khoa thi là những ngày tưng bừng đặc biệt đối với các thiếu nữ đang tuổi kén chồng thi nhau điểm trang cho giấc mơ “võng anh đi trước, võng nàng theo sau”. Các chàng và các nàng là những nhân vật hạnh phúc nhất trong những biến cố trọng đại đó. Ca dao có hai câu truyền miệng, không biết câu nào có lý hơn:

Học trò trong Quảng ra thi
Thấy cô gái Huế chân đi không đành

Và:

Học trò trong Quảng ra thi
Mấy cô gái Huế chân đi không đành

Trong thực tế, Quảng Nam là nơi tiếp cận sớm nhất và nhiều nhất với người ngoại quốc qua hai cảng Đà Nẵng và Hội An. Đó đó, QN có nhiều luồng văn hóa giao lưu: văn hóa Chăm, Ấn Độ, Mã Lai, Trung Hoa, Nhật, Pháp, Hòa Lan, v.v. và có thể nói QN là trung tâm văn học và nghệ thuật thứ hai của đất nước sau cố đô Thăng Long, Hà Nội.

Ngày nay, Quảng Nam lại ghi thêm một nhân vật kiệt kiệt nữa là nhà thơ họa nổi tiếng năm châu: Vũ Hối. Nhưng, Vũ Hối đã đạt những thành tích hiếm có trong địa hạt văn học và nghệ thuật như thế nào?

II. Sự Nghiệp của Vũ Hối

Thành tích: Với tác phẩm mang tên “Mộng Hòa Bình, Vũ Hối đoạt **Giải Khôi Nguyên Hội Họa Quốc Tế** tổ chức tại Hoa Kỳ năm 1963 với 32 quốc gia tham dự.

Vũ Hối dùng nét vẽ tài hoa họa chân dung Tổng Thống **Kennedy** và Đại Tướng **Creighton W. Abrams**.

Triển lãm tại Hoa Kỳ, Pháp, Ý, Anh, Đại Hàn, Phi, và Đức.

Năm 1963, Trung Tâm Vô Tuyến Truyền Hình Columbia mời Vũ Hối diễn thuyết về Hội Họa và Thi Ca

Tên tuổi ông được nêu trong Văn Học Tự Điển, Việt Nam Cộng Hòa, trong Về Vang Dân Tộc II, trong **Tự Điển Danh Nhân Thế Giới ấn hành tại Anh Quốc**

năm 1997, trong cuốn 5000 Personalities of the World của American Biographical Institute 2000, trong tuyển tập L'Art d'Écriture, Paris, 1993, và **Tuyển Tập Thơ Đạo của Nhật Bản, 2006.**

Được vinh danh về **“Tinh Sáng Tạo trong Nghệ Thuật”** tại Atlanta, 5/11/1994. Được Quốc Hội Hoa Kỳ vinh danh là **Chiến Sĩ Văn Hóa và Chiến Sĩ Nhân Quyền.**

Những tác phẩm đã xuất bản:

Mùa Giao Cảm (Thơ, 1958)

Vần Thơ Màu Trắng (Thơ, 1959)

Những Dấu Chân Đi (Truyện ngắn, 1960 và 1963)

Chiêm Bao Trở Giác (Thơ, 1997)

Nghìn Thương Đất Mẹ (Thơ và Thơ Họa, 1999)

Thơ Nhạc trong Tranh (CD, 2000)

Mây Ngàn (Thơ & Thơ Họa, Norway, 2003)

Nghệ Thuật Thơ Họa (2007)

Sẽ xuất bản:

Tác Phẩm và Tác Giả

III. Khuynh Hướng Văn Học và Nghệ Thuật của Vũ Hối

Trong sự nghiệp văn học và nghệ thuật, Vũ Hối đã thực sự **nâng cao tâm hồn** lên bằng cách chọn cho mình một hướng đi dứt khoát: Vũ Hối **dùng ngòi bút để phục vụ cho đại chúng** thay vì tự giam mình trong cái gọi là **“Tháp Ngà”** của **cái tôi đáng ghét.**

Vũ Hối rất tâm đắc với hai câu: **“Văn dĩ tải Đạo”** và **“Nghệ thuật vị nhân sinh”**. Đây chính là những quan điểm cao quý của những nhà tư tưởng cổ, kim, đông, tây từng đề cập đến.

Chẳng hạn:

Văn hào Leon Nga Tolstoi (1828-1910) viết: **“Nhà văn nghệ không thể làm mớ chợ, cũng không thể làm đồ đùa cho giai cấp đặc quyền”**.

Gorky (1868-1936) phát biểu: **“Nhà văn nghệ phải làm cho loài người tự hiểu mình, tự tin mình, và càng khát mơ chân lý”**.

George Herbert (1593-1633) khẳng định: **“Văn nghệ là lương tâm của loài người”**.

Và, Thái Dịch Lý Đông A (Nguyễn Hữu Thanh (1929 -), tác giả của *Huyết Hoa* và *Đạo Trường Ngâm*, lên tiếng: “**Nhà văn nghệ phải phát thệ yêu thương bởi yêu thương là huyết tính của loài người. Nhà văn nghệ phải thể hiện được yêu thương trong sinh mệnh của lịch sử hiện tại và tương lai trong loài người, trong sống thật, sống máu, và đấu tranh của loài người. Nhà văn nghệ phải ca ngợi cái đặc thắng của Vô Ngã**”.

Với những ý niệm thăng hoa đó và bằng những nét vẽ không mang tính *quy ước, mô phỏng, hay bắt chước*, mà biểu lộ đầy **tinh thần sáng tạo mang tính đột phá và mới lạ**, Vũ Hối hoàn thành bức họa “Mộng Hòa Bình” vẽ **ba chim bồ câu trắng và một thiếu nữ Việt mặc áo dài trắng**. Bức tranh đó đã giúp Vũ Hối chiếm Giải Khôi Nguyên Hội Họa Quốc Tế, Hoa Kỳ, 1963 không những vì nét họa tài tình mà đặc biệt còn vì nội dung bức họa đó đã nói lên ước vọng tha thiết nhất của thời đại - ước vọng của mọi người cho một nền hòa bình chân chính **không những tắt tiếng súng mà còn phải chấm dứt cả trả thù, đàn áp, và khủng bố**.

Nhưng, tại sao lại vẽ tới ba con bồ câu mà không phải là một cặp hay chỉ một con? Và cũng không biết con bồ câu hòa bình nào là thiệt, là giả; hay cả ba cùng giả cả? Còn thiếu nữ Việt thì trông đầy vẻ ngây thơ nếu không muốn nói là đại khờ.

Tính sáng tạo: điểm nổi bật nhất trong thư họa của Vũ Hối là anh đã dựa vào những vẻ đẹp của thiên nhiên để chế ra những dạng chữ mệnh danh là **Thủy Tự, Hòa Tự, Nguyệt Tự, Trúc Tự, Vân Tự, v.v.** để viết những câu thơ liên hệ tới nước, lửa, trăng, mây, ... khiến cho những nét thư họa trở nên linh hoạt khác thường.

Nhà thơ có tâm đạo: ngoài Hội Họa và Thư Họa, Vũ Hối còn là một nhà thơ một nhà thơ yêu nước, thương nòi, và đề cao chữ **Tâm** như anh đã dùng thư pháp viết câu thơ: “**Chữ tâm kia mới bằng ba chữ tài**” (Kiều, Nguyễn Du).

Thơ của Vũ Hối dễ đi vào lòng người nhờ sử dụng những từ ngữ giản dị, trong sáng, và **trung thực với cuộc sống thực tế**.

Vũ Hối cống hiến nửa cuộc đời cho gia đình và một nửa cho đại chúng: Vũ Hối hiến một cánh tay cho nghệ thuật hội họa nhưng lại mất đi một con mắt bởi chính sách hận thù trí thức.

Xin hãy nghe Vũ Hối tâm sự qua những câu thơ:

Thuyền ra giữa bến thuyền dừng

Ai đi thương nước, nửa chừng lại thôi?

*Trách ai tình nước như vôi
Thù nhà, nợ nước, buông trôi giữa dòng*

Nửa

*Đời ta nửa tỉnh, nửa say
Nửa đen, nửa trắng, nửa ngày, nửa đêm
Nửa vui với nửa ưu phiền
Nửa sông còn cát, nửa triền núi cao
Nửa thương, nửa nhớ ghen ngào
Nửa cười tha thiết, nửa ngao ngán tình
Nửa hôn đau kiếp phù sinh
Chênh vênh nửa cuộc hành trình bể dâu
Chập chờn nửa giấc canh thâu
Cười say bên ngọn đèn dầu nửa khuya*

*

Sau đây là **phần kết luận về Vũ Hối**.

Vũ Hối là một trong những nghệ sĩ tài hoa ít có trong thế kỷ 20. Với ngòi bút thần về thơ họa, Vũ Hối đã làm rạng danh dân tộc Việt khắp năm châu. *Người ta thích thơ và tranh họa của Vũ Hối vì tác phẩm của anh phản ánh đậm đà những tình tự ngàn năm của giống nòi Việt và mang những màu sắc triết lý sâu xa.*

Vũ Hối đã trở thành con người của quốc tế, nhưng anh cũng là con người của gia đình.

Được biết Vũ Hối có sáu người con và hiện nay tất cả con, cháu, dâu, rể, mười sáu người, vẫn chung sống như một đại gia đình – tam đại đồng đường - dưới sự chăm sóc chu đáo của người bạn đời của anh, vì thế anh đã có thì giờ để sống với tha nhân. Anh cho đó là do phúc đức của ông bà để lại và cần phải bồi đắp thêm, vì người xưa nói rằng: **“Có phúc, có phần”** hay **“Có đức mặc sức mà ăn**. Tính tình anh đôn hậu, khiêm tốn, hòa nhã, và chính trực. Kết thân với anh, mọi người đều cảm thấy thoải mái và **không bao giờ sợ bị phản bội**.

Một điểm cuối cùng tôi muốn nhấn mạnh nói về Vũ Hối là trong suốt cuộc đời làm một nghệ sĩ, **anh đã không bị lạc lõng**. Không lạc lõng ở đây, ý tôi muốn nói

rằng **ngòi bút của Vũ Hối đã không bao giờ xa rời cuộc sống thực tế** hằng chất chứa những khát khao chân chính mà những thức giả phải tự nhận lãnh trách nhiệm thực hiện. **Vũ Hối đã sống đúng với tinh thần của một Kê Sĩ chân chính**

Tấm lòng đôn hậu: Vũ Hối là một con người có một tấm lòng đôn hậu chung cho tất cả mọi người nên anh đã không cô đơn. Ở đâu anh cũng được quảng đại quần chúng ngưỡng mộ, tiếp đón nồng hậu và chân tình. Trên cõi đời này, những con người có tấm lòng đôn hậu sẽ không bao giờ bị lạc lõng.

Để chấm dứt, xin phép chia sẻ với quý vị bài thơ tặng Vũ Hối sau đây:

***Hoa tay mười ngón hiện rành rành
Vũ Hối, Quảng Nam, đoạt Giải Vàng
Họa động đường tô ngòi thủ lãnh
Pháp thư nét vẽ bạc đàn anh
Nhân Quyền Chiến Sĩ giành kỳ vị
Văn Hóa Hiền Tài chiếm mỹ danh
Tự điển tên ghi Thư Đạo Nhật
Khiêm cung, chính trực, lợi không màng***

Hải Bằng.HDB

**Khoa học gia Dương Nguyệt Ánh phát biểu cảm tưởng
về thư họa sĩ Vũ Hối**

<https://cothommagazine.com/images/stories/hoihoa/VuHoi/NgayVuHoiVirginia2009/NgayVuHoi-DuongNguyetAnh-2009.mp3>

VINH DANH THƯ HỌA SĨ VŨ HỐI

Ông Lê Hữu Em, Hội Thân Hữu Quảng Đà MDBHK, trao tặng plaque

**Ông Hà Bình Trung, Câu Lạc Bộ Văn Học Nghệ Thuật vùng HTD,
và Bà Nguyễn Thị Ngọc Dung, Cơ Sở Văn Học Cỏ Thơm, trao tặng plaque**

Vũ Hối cảm tạ quan khách

Gia đình Vũ Hối

NGHỆ SĨ THAM DỰ CHƯƠNG TRÌNH VĂN NGHỆ

Từ phải: Hoàng Tường, Thanh Hà, Đinh Minh Tiến, Hoàng Tiếp, Trần Thạch,
Đào Công Minh, Vũ Á Mỹ, Phạm Dương Hiến, Phan Anh Dũng

Từ phải: Hoàng Dung, Tâm Hảo, Mỹ Lan, Christina Nguyễn, Thái Phương,
GS Kim Oanh, Kiều Nga, Thái Hà

CHƯƠNG TRÌNH VĂN NGHỆ

VŨ HỐI: 50 NĂM VĂN HỌC & NGHỆ THUẬT

Ngày 2 Tháng Tám, 2009 - Harvest Moon, Falls Church, VA

Sài Gòn Gắn, Xa (nhạc: Trần Thiện Thanh; thơ: Vũ Hối) - **Hợp ca**

Chênh Vênh Cầu Khi (nhạc: Trần Thiện Thanh; thơ: Vũ Hối) -
Thúy Vân ngâm thơ/ Mỹ Lan ca

Lá Cờ Thiêng (Hoàng Tường) - **Hoàng Tường**

Ngâm thơ - Thúy Vân

Hoa Soan Bên Thềm Cũ (Tuấn Khanh) - **Thái Hà**

Cha Mãi Mãi Trong Con (nhạc: Nguyễn Tuấn; thơ: Vũ Hối) - **Tâm Hảo**

Pho Tượng (nhạc: Song Ngọc; thơ: Vũ Hối) - **Hoàng Tiếp**

Sóng Lúa Mẹ Tôi (nhạc: Hoàng Châu; thơ: Vũ Hối) - **Vũ Á Mỹ**

Liên Khúc Trần Thiện Thanh - **Mỹ Lan & Anh Chí**

Lối Về Đất Mẹ (Duy Khánh) - **Hoàng Tường**

Còn Gặp Nhau (nhạc: Võ Tá Hân; thơ: Tôn Nữ Hỷ Khương) - **Hoàng Tiếp**

Sài Gòn Gân, Xa:

<https://cothommagazine.com/images/stories/hoihoava/VuHoi/NgayVuHoiVirginia2009/SaiGonGanXa-HopCa.mp3>

Lá Cờ Thiêng - Hoàng Tường ca

<https://cothommagazine.com/images/stories/hoihoava/VuHoi/NgayVuHoiVirginia2009/LaCoThieng-HT.mp3>

Cha Mãi Mãi Trong Con – Tâm Hảo ca

<https://cothommagazine.com/images/stories/hoihoava/VuHoi/NgayVuHoiVirginia2009/ChaMaiMaiTrongCon-NT-VH-TH.mp3>

Còn Gặp Nhau - Hoàng Tiếp ca

<https://cothommagazine.com/images/stories/hoihoava/VuHoi/NgayVuHoiVirginia2009/ConGapNhau-VTH-TNKH-HT.mp3>

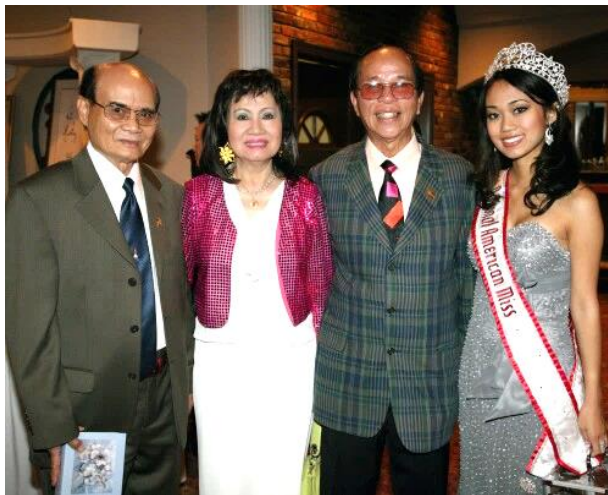

VŨ HỐI, con người đất Quảng

*Ngũ Hành Sơn, mặt bể chân mây
Non nước hữu tình đất Quảng đây
Vũ Hối tuyệt vời trong nét bút
Rồng bay phượng múa giữa bàn tay*

Phan Khâm

